Richard Bona, een gesprek

Palermo, Teatro di Verdura, backstage, 17 september 2021

De bassist Richard Bona (1967, eigenlijke naam: Bona Penda Nye Yama Eloka) is geboren in Kameroen. Een land waar hij niet meer wellicht is. Tegenwoordig werkt hij vanuit de Verenigde Staten. Na een lange lockdown toert hij weer met (voor zover mogelijk) een bastaat. Hij stripte met in Palermo, en treedt er op tijdens het Sicilia Jazz Festival als een van de headliners. Als hij zijn diner backstage heeft beëindigd wordt hij door een van de organisatoren van de journalist van Jazz'halo geïntroduceerd in verband met een interview waar hij eigenlijk niet op heeft gerekend. Vijf minuten wil de sympathieke bassist wel met Jazz'halo op de bank zitten. Allengs melden zich meer journalisten, zoals de Catalaanse Josepa Cardona en de Fin Wilf Stenger.

Jazz'halo: Vertel me over die afgelopen 1,5 jaar, hoe heb je ze beleefd ?

Ik was thuis, net als iedereen. Ik ben verhuisd uit New York. Ik heb in covid-tijd in Miami gewoond. De goede kant van de pandemie is dat ik veel tijd heb gehad om muziek te schrijven en te oefenen, zonder dat ik ondervoeg was. Het heeft me de kans gegeven om veel muziek te schrijven. Het was wel lastig voor me om niet de hele tijd op het podium te kunnen staan. Ik deed 120 shows per jaar en ineens moest ik de hele tijd thuis blijven. Uiteraard was het niet alleen een zware tijd voor ons, maar tevens voor al onze volgers en fans die ook thuis moesten blijven. Maar goed, laten we het positief blijven en kijken wat er ondanks die tijd gebeurt. Sinds kort komt het leven weer langzaamaan op gang. Ik ben sinds 23 juni weer begonnen en blijf als alles meezit tot 14 november onderweg.

Jazz'halo: Voor de lockdown heb je je album Heritage gepubliceerd en live uitgezwerd. Speel je dat materiaal op dit moment nog steeds ?

Op dit moment is het moeilijk om dingen te spelen. Op dit moment zijn we bezig met een show en het is niet duidelijk wat hierna komt. Met deze covid is het moeilijk om te plannen. Ik heb zeven tournees geannuleerd! We konden niet spelen in Catalunya (Spanje) en Luxemburg, maar gelukkig ben ik nu hier in Palermo en doen we het gewoon. Het is super om hier te kunnen spelen.

Josepa Cardona (Radio Tarragona): Ik luisterde naar je in Manciac (Fr) en ik hoorde je met Cubaanse muzikanten. Ik heb gelezen dat je nu met een andere band spelt. Bij hoevel production ben je op dit moment betrokken ?

De band waar ik vanavond mee speel heb ik twee dagen geleden in Napoli samengesteld na een masterclass. Het zijn Italiaanse muzikanten. Ik wilde niet nog een tour of concert annuleren vanwege de beperkingen. Gisteren was mijn 26e PCR-test, want een negatieve testuitslag heb je nodig om te reizen. Ik bekijk mijn tournee nu van dag tot dag. Er zijn zoveel hinderniszen te nemen, maar zo werkt dat tegenwoordig.

Jazz'halo: Als je je eigen band meenemt den brengt dat erg veel verantwoordelijkheid met zich mee.

Klopt, daarom is het makkelijker om te reizen en te spelen met lokale muzikanten. Ik ben gewoonweg met Pfizer. Als je in Zwitserland speel, accepteren ze mijn vaccin niet uit de VS en willen ze dat ik een PCR-test doe. Dat geldt ook voor de muzikanten die ik meenoem.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Heb je verder met de jongens van je huidige gelegenheidsband (Gro Manna - gitaar, Luigi Patierno - saxofoon, Antonio Muto - drums en Sebastiano Burgio - piano en keyboards) gespeeld ?

Ja, met twee van hen, lang geleden. Laat ik het zo zeggen: Ik kan geen shows annuleren. Mijn muzikanten werken hard en mijn fans vinden het geweldig om ons te zien. Het zal niet perfect zijn wat je vanavond gaat horen, want om een geoefend concert te horen moet je als band meerdere maanden bij elkaar zijn.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Heb je tijd gehad om te oefenen ?

Ja, we hebben gisteren gerepeteerd. Het gaat ook om improvisatie. Het zijn uitstekende muzikanten, dus daar maak ik me geen zorgen over. Ik maak me tegenwoordig gewoon zorgen over het volgende optreden. Morgen moet ik naar Basel vliegen. Hoe zal dat verlopen? Ik heet het om zoveel aan het toeval over te laten, maar het is dát of annuleren.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Aan de andere kant is het dátijd vernieuwend. Als je elke avond met dezelfde band speelt, dan kan dat na verloop van tijd toch saai zijn.
Josepa Cardona (Radio Tarragona): Het tijdst me spannend, maar het is ook stressvol, vermoed ik zo ?

Het is een goede spanning. De toetsenist die vandaag bij me was, zag me spelen toen hij 15 jaar oud was en ging vanaf dat moment mijn muziek bestuderen. Hij heeft nooit durven dromen dat hij op een gegeven moment met mij zou gaan optreden. Hij studeerde mijn muziek en nu krijgt hij de kans. Deze vreemde tijd heeft op deze manier ook voordelen voor jonge muzikanten.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Heb je openmaplannen ?

Het maken van plannen, mijn vriend, is tegenwoordig zo lastig!

Jazz'halo: En wat doe je met de nieuwe muziek die je de afgelopen 16 maanden hebt geschreven? Is dat voor je eigen verzameling ?

Ik was de hele tijd aan het opnemen. Ik heb het stap voor stap aangepakt. Ik heb geprobeerd te plannen na covid. En al dat plannen heeft zo weinig zin, als je vervolgens krijgt te horen dat je niet kunt komen. Je moet soms twee sets achter elkaar doen omdat slechts de helft van de ruimte gebruikt kan worden, zoals een tijdje terug in Rotterdam. Daarom besloot ik om een tijd niet maar helemaal niet meer te spelen.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Vertel me over je volgende album, verschijnt het volgend jaar ?

In januari volgend jaar staat er een tournee gepland met het Nederlandse Metropole Orkest. We doen vijf concerten en misschien wordt het opgenomen op een live- album. Maar gaat het gebeuren? Mijn zus is arts en ze verwacht dat er binnenkort weer nieuwe covid-varianten komen.

Josepa Cardona (Radio Tarragona): Je had een paar jaar geleden een club in New York.

Ik was eigenaar van twee clubs en ik moest beiden sluiten vanwege covid. De zaken draaiden goed en ik verdiende er prima mee, maar goed zakendoen gaat niet alleen over geld verdienen. Voor mij was het er vooral om te doen om jonge mensen de kans te geven om te spelen. Ik ontving nieuwe, veelbelovende artiesten in mijn clubs.

Jazz'halo: En nu is er geen mogelijkheid meer voor hen om te spelen.

Voor mij was het een manier om jongere muzici de mogelijkheden te bieden die ikzelf heb gehad. Maar de covid kwam en daar eindigde het. Ik moest de clubs voor meer dan een jaar sluiten. Daar had en heb ik het geld niet voor.

Jazz'halo: En je wild niet wanneer het zou eindigen.

Mijn zus waarschuwde me dat het lang kon duren. Ik betaalde 9000 dollar huur per maand zonder dat er inkomsten tegenover stonden.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Hoop je dat het ooit nog een keer goet lukken ?

Ik weet het niet. Ik woon in Miami en daar is het relaxter. In New York moest ik lange tijd in lockdown blijven. Ik houd er niet van om opgesloten te worden. Ik wil naar buiten kunnen. Ik ben ingeënt en heb me aan alle maatregelen gehouden. Ikzelf ben niet het probleem.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Zou je overwegen om ooit een club in Miami te openen ?

Het is heel mogelijk om een club te openen zoals het nu is. Ik ben blij dat we vandaag kunnen spelen.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Twee jaar geleden zei je dat je niet meer in je eigen taal zou gaan zingen. Kan je uitleggen waarom ?

Ik denk dat ik mijn continent mijn hart, mijn ziel, kortom alles heb gegeven en wat ik terug kreeg was niet wat ik had verwacht. Ik ben met zoveel bezig geweest! Ik ben geboren in Kameroen. We hebben dooitlie president sinds ik een kind was en hij maakte me persona non grata omdat ik niet achter zijn politiek sta. Ze willden me corrigeren, maar ik weigerde me te laten corrigeren. Ik heb alles wat ik nodig heb.

Wilf Stenger (Jazz Journal, Finnish Broadcasting Company): Hoe is het mogelijk ? Je bent een van de belangrijkste personen die Kameroen heeft voortgebracht!

Ik weet het, maar ik heb genoeg aan mijn land gegeven. Ik heb tegenwoordig de Ghanese nationaliteit en ik heb een Amerikaans paspoort. Kameroen nam mij mijn staatsburgerschap af. De dictatuur is wat het is. Je moet het omarmen of je moet je er van afwenden en dat laatste heb ik gedaan. De rest van de wereld is groot genoeg.

Na wil ik vooral wat teruggeven aan de jongeren. Ik heb met zoveel helden en legendes kunnen samenspelen, zoals **Stevie Wonder, Randy en Michael Brecker, Bobby McFerrin.** Nu is het tijd voor mij om wat terug te geven aan de jongere generatie. Dat is wat mij betreft waar het in dit leven om draait. Ik participeer, ik geef niet alleen les. Vanavond speel ik met een jonge toetsenist die ik niet zou kennen zonder de masterclass waar ik hem kort geleden ontmoette. Ik omarm zijn energie en zijn enthousiasme. Hij doet me verder. De vreugde die mijn muziek in het hart van mensen brengt, is een heus geschenk, een zegen! Wat wil een muzikant nog meer ?

Ik moet het podium op. Hiervoor bedankt voor dit interview!

Anno 2022 drukt corona helaas nog steeds een grote stempel op de concertagenda.

Tivoli/Vredenburg, waar Richard Bona op 4 januari 2022 zou optreden, heeft onlangs het volgende bericht geplaatst: *"Vanwege corona kan dit concert niet doorgaan op deze datum. Wij werken er samen met de boeker en music! hard aan om z.s.m. duidelijkheid te verschaffen. Dit kan echter enige tijd duren. Als dit concert wordt verplaatst naar een nieuwe datum of definitief wordt afgelast, dan worden tickethouders daar zo snel mogelijk over geïnformeerd via e-mail. Niets staan ook de restitutiemogelijkheden."*

Tekst © Robin Arends/Wilf Stenger/Josepa Cardona – foto's © Arturo Di Vita Fotografia

https://www.richard-bona.com/

Other

Ben Bünniger – Interview mit dem Münsteraner Schlagzeuger

Billie G. Davies: a natural talent, a tonal painter of sounds

Henri Texier Hope Quartet - Hello Jazz : Sint-Truiden – Sint-Niklaas

John Scofield en Joe Locano: Interview over haden en verheden.

Richard Schwartz und Lukas Bamenreiter – Erstes Würzburger Jazzgespräch

Dedicated to Rafael - Zweites Würzburger Jazzgespräch

Kasper Tom - interview with the Danish drummer

Gerhard Schäfer – Drittes Würzburger Jazzgespräch

Michel Debrulle: Odyssée 14: « Sur la pinte du Collectif du Lion : une aventure plus que musicale »

Christoph Grab: Im Gespräch mit ... dem in Zürich beheimateten Hochschulleiter und Saxofonisten

Ansgar Specht: Im Gespräch mit ... dem Gitarristen, „musikalischer Vater" für das Projekt Woodsongs Organ Lab, und dem Kölner Pianisten und Organisten Max Blumentrath

Jens Düppe: Interview mit dem Schlagzeuger

György Wallner: Budapest Music Centre, a centrepiece of the Hungarian Jazz Scene

Felix Falk und Matti Klein: Gespräch mit den beiden Bandmitgliedern von McSlow

Albertape – 'Nandrin Sessions'

In case you LIKE us, please click here:
visit us on facebook

Check out jazz'halo radio: click on this logo please
laut.fm

our partners:
clemens.com
communications

Silvère Monda
(10.5.1948 - 22.4.2018)
foto © Dick Bruyse

Rik Bevernage
(19.4.1954 – 6.3.2018)
foto © Gerb Joolie

Philippe Schoenbrood
(24.5.1957-30.5.2020)
foto © Dominique Houzeneef

TORHOUT
JazzMania
citizenJazz

Special thanks to our photographers:
Petra Beckers
Ron Beenen
Annie Boedt
Klaas Boeken
Henning Bolte
Serge Braem
Cedric Craps
Christian Deblanc
Paul De Clerck
Cindy De Kuyper
Koen Delmo
Ferdinand Dupuis-Panther
Anne Fiddeum
Federico Garcia
Robert Hanssens
Dominique Houzeneef
Stefo Jroffée
Herman Klaasen
Philippe Klein
Jan L. Kruspan
Tom Leentjes
Hugo Lefebvre
Jacky Lepage
Olivier Lestrayade
Eric Mattioli
Nina Cardini Melis
Jean-Jacques Pontlac
Arnold Reyngoudt
Jean Schoubs
Willy Schuyten
Frank Tabul
Jean-Pierre Tilbert
Tom Vanbeneden
Jef Vandebroek
Geert Vandepoele
Guy Van de Poel
Caes van de Ven
Donata van de Ven
Harry van Kesteren
Geert Vanoverschelde
Roger Vanlift
Patrick Van Vlierden
Marie-Anne Van Eecke
Karine Vergauwen
Frank Verlinden
Jan Verstraeve
Anders Vranken

and to our writers:
Mischa Andriessen
Robin Arends
Marlene Arnaudt
Werner Barth
Jozef Bedeur
Henning Bolte
Danny De Bock
Ferdinand Dupuis-Panther
Federico Garcia
Paul Godinois
Stephen Godsall
Jean-Pierre Goffin
Bernard Lefebvre
Mattijs Lijffijn
Claude Loxhay
Etienne Payen
Yves « JB » Tassin
Herman te Loo
Georges Tonla Briquet
Henri Vandenberghe
Iwein Van Malderen
Jos Van Stichel
Olivier Verhelst